

Jäsenkirje 2/2104

Julkaistu: 1 lokakuun, 2014 | Kirjoittanut: virpiheikki

Evankeliointi ja vankilälähetys ry

JÄSENKIRJE 2/2014

Hyvät vankilatyön ystävät, tämä jäsenkirje keskittyy Poltinahon seurakuntakodissa pidettyyn vankilälähetyspäivään 20.9.2014. Tilaisuudessa tuli esille monta tärkeätä asiaa, jotka vaikuttavat tänä päivänä tehtävään vapaaehtoiseen hengelliseen vankilatyöhön.

Jouko Jutila avasi vankilälähetyspäivän. Iittalan naiskuoro ja Joukon orkesteri johtivat yhteislauluja.

Ensimmäinen puheenvuoro oli Hämeenlinna – Vanaja seurakunnan kappalaisella, Reijo Sillanpäällä. Jeesus kehotti meitä rakastamaan vihollisiamme. (Matt. 5:43-48) Luther opetti kahdesta eri rakkaudesta: 1. Inhimillinen rakkaus, joka rakastaa hyvää, rakastettavaa ja kaunista, ja se katsoo ylöspäin. 2. Jumalan rakkaus katsoo alaspäin, meihin, jotka emme ole rakastettavia. Jumalan rakkaus läikkyi yli ja Jumala antaa meille tuhlailevasti. Miten voimme rakastaa vihollisiamme? Koska Jumala on ensin rakastanut meitä ylipursuavasti. Jumalan lasten pitäisi olla Isän kaltaisia, voimme pyytää siihen voimaa ja tavoitella sitä. Meidät on kutsuttu vankien lähimmäisiksi. Saamme rakastaa heitä ennen kaikkea julistamalla Jumalan rakkautta. Siellä missä synty on suureksi tullut, siellä on myös sitä suurempi armo.

Vankilatyön koordinaattori Timo Heikka kertoi Diakoniatyökeskuksen kiireistä. Asiakasmäärä on kaksinkertaistunut. Häät Hämeenlinnan alueella on kasvanut – sekä taloudellinen että hengellinen häät. Herättäköön Jeesus Kristus ihmiset! Ilman siunausta me joudumme allikkoon, sen tähden kaiken työn pitää olla Jeesuksen siunauksen alla. Vankilapappien kohtalo on juuri ajankohtainen ja meidän pitää herätä ja herättää myös ystävämme toimimaan. Kuuleeko Jumala, onko hän kitsas? Kesästä alkaen Jumala on vastannut ihmeellisellä tavalla rukouksiin. Hän ei ole kuuro eikä kitsas. Jumala on antanut voimaa työhön ja antanut ihmeellisiä täsmävastauksia rukouksiin. Sain kaikki ne ihmiset, joita pyysinkin Kumppanuustalolla tapahtuvaan tilaisuuteen 13.10. Jumala on vakuuttanut rukouksessa: Hän rakastaa ja kuulee meitä. Tee työsi hyvin, Hän tekee loput. Ponnistelut Jumalan siunaamina tuottaa hedelmää. Jos me pysymme Hänessä, Hän pysyy meissä. ” Ilman minua ette saa aikaa yhtään mitään”, sanoi Jeesus. Jumala tekee ponnisteluistamme arvokkaita. Se, mitä teemme Hänen nimessään, ei valu tyhjään. Herätä Suomen kansa näkemään Sinun suunnitelmasi!

Hämeenlinnan Vapaakirkon pastori Arto Korttenmaa kertoi Martan ja Marian rooleista elämässämme. Vankilatyö on edelläkävijä eri seurakuntien välisessä yhteistyössä. Hämeenlinnassa on menossa Mahdollisuus muutokseen -kampanja, jossa tehdään yhteistyötä eri seurakuntien välillä. Vankilatyöntekijät antavat ja lähtevät liikkeelle, laittavat itsensä likoon. Miten on jaksamisen laita? Luukas 10: 38-42 kertoo Mariasta ja Martasta. Milloin on tekemisen aika? Milloin aika viiptyä Jumalan kasvojen edessä. Martalla oli lahja palvelulla, ja se toi hänelle iloa. Marialle oli luontaista kuunnella Jeesusta ja ammentaa siitä. Meidän ei pitäisi liikaa vertailla Mariaa ja Marttaa eikä toisiamme vankilatyössä. Vertailu syö voimia. Paljon tekevä voi uupua. ”Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni harteillenne ja katsokaa minua: minä olen sydämeltäni lempeä ja nöyrä. Näin teidän sielunne löytää levon. Minun ikeeni on hyvä kantaa ja minun kuormani on kevyt.”(Matt.11:28-30). Jeesuksen antama tehtävä = ies. Katso Jeesusta, Hänen lempeyttään ja nöyryyttään. On tärkeää löytää tasapaino. Ei tehdä kaikkea, mitä eteen tulee vaan se, minkä Jeesus antaa. Ies auttaa kantamaan kuormaa, Jeesukseen katsominen antaa voimaa. Joku voi ottaa Marian osan väärällä tavalla. ”Minä vain istun Jeesuksen jalkojen juuressa enkä tee mitään muuta.” On tärkeää, kun löydämme tehtävän, että olemme siinä uskollisia. Tunnista omia lahjojasi. Meillä on välillä Martan ja välillä Marian rooleja elämässämme. Välillä palvelua ja välillä kuuntelua. On tärkeää löytää tasapaino ja tätä tasapainoa toivon jokaisen kohdalle.

Seuraavana saimme kuulla Petrin todistusta Jumalan johdatuksesta. Petri kertoi, että hänellä on vielä ns. ”panta jalassa” kuukauden verran. Viina on tuonut kirousta elämään ja Petri on joutunut

viettämään toista kymmentä vuotta vankilassa. Pullo on vienyt ja sairaalakin on tullut tutuksi mm. halvaantumisen takia. Oma elämä on tökkinyt. Lapsuudessa Pyhäkoulu toi pienelle Petrille lohtua ja hän säilytti sieltä saatuja kauniita Jeesus-kiiltokuvia omassa aarrearkussaan. Vankila-aika oli välillä myös siunaukseksi, siellä oli oma rauha olla Jumalan kanssa. Ihmeellisesti Jumala on alkanut johdattaa. Petrille tuli tarve ottaa yhteyttä Diakoniakeskukseen ja hän on saanut tehdä työpalvelusta kristillisissä paikoissa. Hän voi aloittaa pian myös opiskelun ja mieluinen työharjoittelupaikkakin alkaa piakkoin.

Seuraava teksti jalkapannasta on katkelma Kaleva-lehden kirjoituksesta: Arestimaisen vankeusrangaistuksen voi suorittaa kotona, kun nilkassa on jalkapanta. Valvontalaite hälyttää, jos tuomittu poistuu valvontasäteen alueelta. Jalkapantatuomion saaneita valvotaan, ja he joutuvat noudattamaan etukäteen suunniteltua viikko-ohjelmaa. Rangaistusaikana ei saa liioin käyttää päihteitä.

Rangaistusmuotona jalkapanta on ehdotonta vankeutta inhimillisempi. Sen ansiosta tuomittu voi elää melko normaalia elämää kuten opiskella, käydä töissä ja asioida. Rangaistusseuraamukset ovat ehdotonta vankeutta lievemmat, kun vanki voi säilyttää normaalit sosiaaliset suhteensa.

Valvontarangaistus voidaan antaa enintään puolen vuoden vankilatuomion sijaan. Vakaviin rikoksiin syyllistyneet samoin kuin rikoksenuusijat eivät voi saada valvontarangaistusta.

Uusi rangaistusmuoto on kaiken lisäksi yhteiskunnalle huomattavasti halvempi kuin ehdoton vankilarangaistus. Elektroninen jalkapantavalvonta asettuu ankaruudeltaan yhdyskuntapalvelun ja ehdottoman vankeuden välimaastoon.

Kansainväliset kokemukset rangaistusmuodosta ovat hyviä, ja sillä on saatu katkaistuksi muun muassa nuorten rötöstelyä. Vanhastaan tiedetään, että vankila on paras paikka oppia pahoille tavoille. Kotona suoritettava aresti ehkäisee osaltaan vankilakulttuurin ihannoitua ja omaksumista.

Seppo Marttinen, 15 vuotta eläkkeellä ollut vankilanjohtaja kertoi ajatuksia ”papit pois vankilasta” esityksestä. Arvostan suuresti vankilälähetystyötä. Vankilanjohtajan oikeana kätenä on pitkään toiminut pastori. Tämä työ on tärkeää! Vankilatyöhön ollaan kaavailemassa uusia muotoja. Miksi papit otettaisiin pois? Säästösyöt voisi olla yksi syy. On kyseenalaista, jos tämä tuo säästöjä. Jonkun on kuitenkin tehtävä vankilapastorin työtä. Vapaaehtoiset vankilatyöntekijät tekevät työtä ilmaiseksi. Toinen syy tällaiselle esitykselle voi olla asenteelliset seikat. Eikö tätä työtä enää arvosteta? Muita kuntouttavia projekteja on tullut, jotka korvaisivat vankilälähetystyön. Jos pappi otetaan pois, vankilan toimintakulttuuri muuttuu. Se vaikuttaa vankilaturvallisuuteen ja vaikeuttaa hengellistä työtä vankilassa. Vankilapastorilla on paljon vaikutusvaltaa vankilan sisällä. Ulkopuolisten työskentelymahdollisuus tiukentuu. Tämä työ vaikuttaa koko vankilan henkeen. Nyt on aika alkaa vaikuttamaan tähän, että saisimme hyvän päätöksen annettuun esitykseen. Jaksamista teille kaikille!

Esko Aaltonen, 10 v eläkkeellä ollut vankilajohtaja tähdensi myös vankilapapin merkitystä. Olen ollut 40 vuotta vankilassa työssä. Heti armeijan jälkeen siirryin töihin vankilaan. Eläkkeellä tuntuu aika olevan kortilla. Vankiloissa yritetään toteuttaa erilaisia kuntoutuksia, mutta kuntoutukset eivät läheskään aika ole täydellisiä. On olemassa kolme asiaa, jos yksi näistä kolahtaa kohdalle, ei todennäköisesti tule enää uudestaan vankilaan. 1. Usko, todellinen uskon tulo. 2. AA-kerho ja 3. Tiukka puoliso. Opiskelut, liikunta yms. antavat eväitä elämään, mutta tarvitaan yksi näistä kolmesta, että vankilasta poissa pysyminen onnistuu. Vankilapapit pystyisivät vaikka yksin pyörittämään vankilaa. Vangit uskaltavat kertoa papille omia asioitaan. Kiitos teille, kun kävitte katsomassa vankeja ja keskustelemassa heidän kanssaan, rauhoittelemassa tilannetta.

Jouko Jutila jakoi oman todistuksensa Jumalan johdatuksesta. Pyhä Henki alkoi vaikuttamaan elämässäni. Näin näyn, että olin saarnaamassa saarnapöytäni. Minulla oli valtava pelkotila päällä. Yhtäkkiä sinne heitettiin Raamattu ja risti. ”Nyt on hetki”. Rukoilin anteeksiantoa ja sain vapautua kaikista kahleista. Hengellinen elämä alkoi. Jouduin sairaalaan ja toinen puoli keuhkoistani oli ihan musta. Minulla ei ollut pelkoa, koska olin tehnyt oman ratkaisuni. Kun sitten pidin ensimmäisen saarnani, aiheena oli ”Koti, uskonto ja isänmaa”.

Vesa Mäkelä, Kylmäkosken vankilapastori kertoi mm. vankilapastorin työstä. Vankilan sielunhoidon neuvottelukunnassa otetaan kantaa moniin asioihin. Oma urani alkoi 1987 Vaasan lääninvankilassa. Paljon on muuttunut ajan kuluessa, ja kaikki muutokset eivät ole hyviä muutoksia. Jo 70-luvulla vankilapappien virat haluttiin muuttaa psykologeiksi. Kirkon ja valtion välillä tapahtuu kädenvääntöä, ja valtio pyrkii muuttamaan ”kirkkorauhaa”. Tämä vankilapappien virkojen lakkauttaminen tuli

hieman puskista ja avoimuus jäi puuttumaan. Tulevana talvena tehdään päätöksiä, ollaan hereillä! Nyt on vaikuttamisen aika.

70-luvulla vankilapappien työnkuvaa muutettiin enemmän kohti sielunhoitoa ja diakonista toimintaa. Työ on ollut arvostettua maailmanlaajuisesti ja suomalaista vankilapappijärjestelmää arvostetaan, mm. Virosta pyydettiin apua, kun Viro itsenäistyi. Suomi olisi ensimmäinen ns. sivistysvaltio, joka ajaisi alas vankilapappijärjestelmää. Suomessa vaikuttaa n. 3000-3500 henkilön suuruinen vapaa-ajattelijoiden liitto, joka haluaa purkaa kaikki valtion ja kirkon väliset suhteet.

Hengellinen työ vankilassa nähdään vain yksittäisinä tilaisuuksina. On ehdotettu, että hengellinen osuus voitaisi hoitaa niin, että keskusradiosta kuuluisi sunnuntaina jumalanpalvelus. Näin suppea näkemys saattaa olla vankilapapin työstä! Kahdenkeskinen luottamuksellinen kohtaaminen on tärkeää. Ketkä tekevät tätä työtä vankilapapin lisäksi? Seurakunnan työntekijät ja vapaaehtoiset työntekijät. Jos mihinkään ei saa purkaa rikkinäisyyttä, niin ei ole tulevaisuutta. Mikään ei huvita. Tästä yksilötyöstä puhutaan tosi vähän. Kuntoutusohjelmissa katsotaan vastaavuutta. Yksi, mikä vaikuttaa eniten ja tuo suurimmat muutokset, on luottamuksellinen kahdenkeskinen työskentely. Tarvitaan säännöllistä hengellistä toimintaa. Työn organisoinnista vastaavat vankilapapit. He myös kouluttavat vapaaehtoisia. Tänä vuonnakin alkaa 2-vuotinen vapaaehtoisen hengellisen vankilatyön koulutus 28.-30.11.2014 Turun kristillisellä opistolla. Vapaaehtoistyöntekijään pitää olla täydellinen luottamus. Pappi esittelee vankilanjohtajalle työntekijän, ja hänen täytyy toimia vankilalle sopivalla ja sovitulla tavalla.

Vankilapappi toimii myös ”uskontovirkamiehenä” eli myös muiden uskontojen edustajana. Ennen lusittiin enemmän, nykyisin keskitytään enemmän niihin asioihin, mitkä ovat tuoneet vankilaan. Vangeille tehdään kuntoutusohjelma, ja työ on suunnitelmallisempaa kuin ennen. Vankilassa tehdään myös perhetyötä mm. parisuhde-, perhe-, vanhempi / lapsineuvotteluja. Eräskin pitkäaikainen vanki sai suhteensa kuntoon murrosikäiseen poikaansa tämän työn kautta. Parisuhteita on tullut kuntoon ja jotakin on muuttunut perheiden elämässä. Vankilapapit ovat vahvasti mukana perhetyössä.

Kuntoutusohjelmissa on esim. päihdekuntoutusta, irti väkivallan kierteestä. Näistä kuntoutusohjelmista tehdään myös seurantaa ja on huomattu, että näissä ohjelmissa on korkea selviytymisprosentti, 40 %! Vanki tarvitsee fyysistä ja sosiaalista kuntoutusta. Uuden kaveripiirin hankkiminen, mielen tasapaino, henkinen ja hengellinen kuntouttaminen. Jos joku näistä ei ole kunnossa, niin ajetaan puolivaloilla. Jos ulkoisia asioita hoidetaan ensin, niin ei välttämättä onnistuta. Kun sisäiset asiat hoidetaan kuntoon, ulkoiset muutokset pysyvät. Me vankilapapit haluamme tehdä työtä vankilassa täysillä mahdollisuuksilla!

Seuraavaksi Hämeenlinnan keskusvankilan johtaja Samuli Laulumaa ja pastori Tuomo Kinnunen keskustelivat yleisön kanssa vankilatyöstä. Mm. hengellisistä piireistä keskusteltiin. Aika on muuttunut, miehet eivät käy enää piireissä. Papin työhön kuuluu esimerkiksi vakavien rikoksien sovittelutyö. Vankilatyön muodot voivat muuttua. Kiitän teitä siitä työstä, mitä teette vapaaehtoisesti. Jeesus kysyi: ”Mitä sinä toivoisit, että minä sinulle tekisin?” Vankilan sielunhoitotyö on haastettu. Mikä on vaikuttavaa toimintaa? Kristillinen työ on vaikuttavaa. Voimia, siunausta, iloa!

Soile Inkari, Evankeliointi- ja vankilälähettyksen puheenjohtaja kertoi mm. Adressista, jossa vastustetaan vankilapappien virkojen lopettamista. Jumalan armosta saamme mennä eteenpäin. Edellisillä Vankilälähetyspäivillä näin näyn. ”Seinällä olevaan ristiin tuli valo ylhäältä. Se ei ollut tavallinen päivänvalo vaan Jumalan kirkkaus. Valo tuli ylhäältä alaspäin ristiä, sitten valo laskeutui ristin poikki-puiden kautta eteenpäin ja levisi yleisön ylle.” Raamattu kertoo, miten temppelein esirippu repesi ylhäältä alaspäin. Jumalan armo laskeutuu ylhäältä alaspäin ihmisten elämään. Vankilapastori on kuin sinfoniaorkesterin kapellimestari. Orkesterissa on monenlaisia soittimia, ja vankilatyössäkin on monenlaisia kohderyhmiä ja ihmisiä mukana. Pastori pitää järjestyksen ja katsoo, että soittimet soittavat harmoniassa samaa sävelmää. Lopuksi Soile luki adressin ja kertoi, että siihen aletaan kerätä nimiä. Jos joku vankilatyön ystävä tai yhteistyötaho on halukas keräämään nimiä, nimenkeräyslistoja saa Soilelta. Viestin voi lähettää sähköpostiin soile@inkari.fi . ”Kun Jumala on meidän puolellamme, kuka voi olla meitä vastaan?”

Adressin teksti on seuraava:

Vetoamus vankilapastoreiden virkojen säilyttämisen puolesta

Vetoamme asiasta päättäviin tahoihin, että vankilapastoreiden työ saisi jatkua aiemmin tehtyjen ja voimassa olevien päätösten mukaisesti.

Me allekirjoittaneet hengellisen vankilatyön vapaaehtoiset ja vankien kanssa työskentelevät pidämme ensiarvoisen tärkeänä, että yhteistyö vakinaisten vankilapastoreiden kanssa saisi jatkua edelleen samantasoisena kuin nykyään. Vakinaisessa virassa olevat pastorit tuntevat vankilan toimintatavat, henkilökunnan ja vangit; toisaalta pastorit tuntevat ulkopuolelta tulevat hengellisen työn vapaaehtoiset.

Vankilapastoreiden kautta saamme välttämättömän tuen suorittaessamme tehtäviämme. Käsityksemme mukaan pastori on teologina ainoa taho, joka voi johtaa hengellistä työtä vankilassaan valvoen työn laatua ja määrää, jotta jokaisen vangin hengellinen elämä saa tasapuolisen ja oikeudenmukaisen kohtelun. Näin turvataan vangin mahdollisuus säilyttää lain suoma perusoikeus uskonnon harjoittamiseen vankilassa ollessaan.

Antti Sainio puhui ja lauloi oman laulun. Pertti Hottinen puhui lopuksi ja näin antoisa vankilälähetyspäivä päättyi.

Sinua siunaten,

Virpi Heikkinen, sihteeri